

عراقچی: اجازه نمی‌دهیم قوانینی را به عنوان استثنای ایران تحمیل کنند

معاون وزیر خارجه ایران با بیان این که مذاکرات بعدی ایران و 5+1 آخر خردادماه است تاکید کرد که تا الان اختلافات میان ایران و 5+1 به قوت خود باقی است.

معاون وزیر خارجه ایران با بیان این که مذاکرات بعدی ایران و 5+1 آخر خردادماه است تاکید کرد که تا الان اختلافات میان ایران و 5+1 به قوت خود باقی است.

به گزارش خبرنگار انرژی هسته‌ای خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، سید عباس عراقچی، عضو تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشور در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری اظهار کرد: ما ابتدا هم می‌دانستیم مذاکرات سخت خواهد بود و فاصله بین دیدگاه‌های دو طرف به اندازه‌ای است که نیاز به بحث و ابتکارات مختلف داشته باشد تا به هم نزدیک شوند.

او ادامه داد: ما در سه دور مذاکرات اول سعی کردیم دیدگاه‌ها به هم نزدیک شود و کلیات را بحث کردیم. ما با موضوعات متنوع و گسترده رو به رو هستیم که هر کدام به شاخه‌های مختلف تقسیم می‌شود. ما احساس می‌کردیم که از دور چهارم بتوانیم وارد مرحله نگارش شویم و خواست هر دو طرف هم همین بود. معلوم بود که هنوز تفاوت‌ها و اختلافات در برخی جاها به قوت خود باقی است و نیاز به بحث داریم. در چهار روز مذاکرات در وین 4 که مفصل و فشرده بود و در همه سطوح مذاکره شد به نتیجه‌ای در این باره نرسیدیم و مشخص شد که هنوز آماده نوشتن متن نیستیم.

عراقچی با بیان این که تاریخ بعدی مذاکرات در رسانه‌ها اعلام شده است، افزود: مذاکرات بعدی آخر خرداد است و احتمال دارد که قبل از آن به طور فوق‌العاده مذاکراتی را نیز داشته باشیم.

وی در عین حال تاکید کرد که تا الان اختلافات میان ایران و 5+1 به قوت خود باقی است. معاون وزیر خارجه ایران با بیان این که می‌توان متن توافق جامع را به دو قسمت شکلی و محتوایی تقسیم کرد افزود: در قسمت شکلی تقریباً به یک نگاه مشترک رسیدیم مثلاً در بحث عنوان توافق دو سه عنوان است که بر روی آن تفاهم داریم. همچنین در بخش مقدمه که شامل اصولی است که راهنمای توافق است و توافق ژنو از این نظر کار ما را آسان کرده است. مقدمه توافق نهایی هم از آنجا که از توافق ژنو الهام گرفته است کار سختی نخواهد بود و دیدگاه‌ها درباره مقدمه به هم نزدیک شده است.

عراقچی درباره متن اصلی توافق گفت: زمان‌بندی توافق مورد بحث قرار گرفت و می‌توانم بگویم یک مقدار در این بخش دیدگاه مشترک وجود دارد. اما قسمت اصلی که محتوای توافق با وجود این که بر روی همه موضوعات مرور داشتیم و بر روی برخی موضوعات که فکر می‌کردیم بتوانیم پیشرفت داشته باشیم بحث کردیم اما پیشرفتی نداشتیم. البته این مساله چیز عجیبی نیست و طبیعی است. به هر حال در این دور پیشرفت نداشتیم اما هر دو طرف تصمیم دارند مذاکرات را ادامه دهند.

این عضو تیم مذاکره کننده هسته‌ای در پاسخ به این پرسش که مگر توافق ژنو پایه مذاکرات برای توافق نهایی نیست؟ گفت: توافق ژنو کلیات بحث را مشخص کرده ولی این مشخصه‌ها را به یک توافق تبدیل کردن کار سختی است. مثلاً توافق ژنو غنی‌سازی ما را می‌پذیرد که ادامه یابد اما با یک محدودیت منطبق با نیاز ما. غنی‌سازی هفت الی هشت شاخه دارد؛ تعداد ماشین‌ها، نوع، تحقیق و توسعه، محل غنی‌سازی، محل تحقیق و توسعه، میزان ذخایر و نحوه تبدیل ذخایر. درباره راکتور اراک توافق ژنو می‌گوید باید نگرانی‌ها درباره آن برطرف شود. ما به طور قوی معتقدیم با استفاده از تکنولوژی می‌توانیم نگرانی را کاهش داد یا از بین برد. این یک واقعیت است که درباره راکتور آب سنگین نگرانی وجود دارد چون یک راه آسان برای رسیدن به مقاصد نظامی است؛ اگر کسی این قصد را داشته باشد.

وی تاکید کرد که ماهیت آب سنگینی اراک باید حفظ شود. اما تغییراتی که نگرانی‌ها را رفع می‌کند مورد بحث است و جلسات متعدد در این باره تشکیل شده است و ما فکر می‌کردیم شاید این راه حل نزدیک باشد اما نه باید روی این راه حل کار کنیم. عراقچی در پاسخ به این پرسش که گفته می‌شود درباره راکتور اراک سه طرح وجود دارد که یکی از آن‌ها را آمریکا پیشنهاد کرده است مبنی بر این که توان راکتور از 40 مگاوات به 10 مگاوات کاهش یابد با بیان این که به مردم، اصحاب رسانه و تحلیل‌گران و متخصصان که این مطالب را به طور واقعی دنبال می‌کنند توصیه می‌کنم هم از این گمانه‌زنی‌ها خودداری کنند و هم تحت تاثیر آن‌ها قرار نگیرند افزود: بیش‌تر این گمانه‌زنی‌ها به ویژه در خارج از کشور با اهداف و امپال خاصی است. گمانه‌زنی‌های داخلی هم تا جایی که من دنبال کردم می‌توانم بگویم هیچ کدام هیچ کمکی به این مذاکرات نمی‌کند.

او ادامه داد: ما با موضوعات مختلف مواجه هستیم و درباره هر کدام راه حل‌هایی وجود دارد. درباره اراک ایده‌هایی از سوی طرف‌های مختلف داده شده است. این که کدام ایده بهتر است و پاسخ‌گوی نیاز ما درباره اراک است یک بحث جدی و فنی دارد که در حال انجام است.

معاون وزیر خارجه تاکید کرد: اطمینان می‌دهم که مدل‌ها و طرح‌هایی که تاکنون درباره راکتور اراک مطرح شده است، قدرت راکتور اراک را کاهش نمی‌دهد و در هیچ کجا چنین بحثی صورت نگرفته است. راکتور با قدرت 40 مگاوات باقی می‌ماند و تنها میزان پلوتونیوم و خطرات اشاعه‌ای آن کاهش می‌یابد نه قدرت آن. آن‌ها که چنین ادعاها و شائبه‌ای را رواج می‌دهند اهداف دیگری را در پس ذهن‌شان دارند.

این عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشور درباره میزان اختلاف‌های ایران و 5+1 با بیان این‌که در همه موضوعات اختلاف نظر وجود دارد و نمی‌توان عدد دقیقی برای آن گفت اظهار کرد: ما هنوز درباره موضوعی به تفاهم نرسیده‌ایم و حتی اگر در یک موضوع به تفاهم برسیم در واقع به تفاهم نرسیده‌ایم و این یک اصل در مذاکرات است. مذاکرات درباره توافق نهایی مثل بازی با مکعب روبیک است که درست کردن یک قطعه به معنای این نیست که آن مهره دیگر جابه‌جا نخواهد شد.

وی تاکید کرد که فضای مذاکرات جدی است و از اول هم می‌دانستیم که کار سختی است و خطوط قرمز دو طرف در برخی موضوعات با هم تلاقی دارد و باید این را رفع کنند. طرف مقابل ما تا الان تصمیم سخت گرفته است که به اینجا رسیدیم و یادآوری می‌کنم که آن‌ها با تصمیم پذیرش غنی‌سازی ایران تصمیم سختی گرفتند و باید باز هم تصمیم سخت بگیرند. باید ابزار تهدید و تحریم را علیه ایران کنار بگذارند چرا که ملت ایران فقط به زبان تکریم پاسخ می‌دهند.

عراقچی یادآور شد: حقوق ما وجود دارد و حقمان بر اساس ان پی تی و حقوق ذاتی کشور تفکیک‌ناپذیر است و ما تنها از آن‌ها می‌خواهیم به حقوق ما احترام بگذارند و با آن معارضه نکنند. ما به دنبال تفاهم هستیم اما توافقی که حقوق ملت را تامین کند و با این هدف در مذاکرات پیش می‌رویم.

او در پاسخ به این پرسش که اصول بنیادین ما در بحث هسته‌ای تغییر کرده است یا خیر؟ تاکید کرد که ما در این بحث اصول خود را داریم و در این قضیه به دنبال کاسب‌کاری و سیاست بازی نیستیم. حقوقی برای ملت ایران وجود دارد و می‌خواهیم آن‌ها را تثبیت کنیم و از آن کوتاه نمی‌آیم. این اصول از ابتدای مذاکرات (ژنو) وجود داشته و الان هم وجود دارد. غنی‌سازی باید ادامه یابد، مواد از کشور خارج نمی‌شود و راکتور آب سنگین باقی می‌مانده و غیره. ان‌شاءالله با تحقق این خطوط قرمز به توافق نهایی می‌رسیم و اگر هم نرسیدیم دنیا به آخر نمی‌رسد و حقوق ملت ایران در جای خود باقی است.

مذاکره‌کننده ارشد ایران با 5+1 گفت: اگر تا پایان شش ماه اول به نتیجه نرسیدیم، یک شش ماه دیگر فرصت داریم و مذاکرات ادامه پیدا می‌کند و اگر در پایان یک سال هم به نتیجه نرسیدیم، خوب نرسیده‌ایم. مهم این است که به توافق رضایت دهیم که حقوق هسته‌ای ملت ایران در آن رعایت شده باشد. اگر به توافق نرسیم به ملت صادقانه گزارش می‌دهیم و ان‌شالله همان‌طور که تا الان ایستادگی کردند، برای هر گونه شرایط دیگر هم ایستادگی می‌کنند.

معاون وزیر خارجه کشورمان درباره زیاده‌خواهی طرف مقابل گفت: زیاده‌خواهی خصلت قدرت‌های بزرگ است و مقاومت در برابر زیاده‌خواهی آن‌ها هم خصلت ملت دلاور و بزرگ ایران است. طبیعی است که در مذاکرات با این زیاده‌خواهی‌ها مواجه شویم و در مقابل آن هم ایستادگی می‌کنیم. ما اجازه نمی‌دهیم با ایران به عنوان یک استثنا رفتار شود البته ما پذیرفتیم که درباره موضوع هسته‌ای اعتمادسازی کنیم و ممکن است محدودیت‌ها و نظارت موقتی را قبول کنیم که هرگز کمتر از نیازهایمان نخواهد بود. آن چه مربوط به نیازهایمان است ادامه می‌یابد و فراتر از آن برای دوره زمانی مشخصی ممکن است در یک دوره مشخص محدودیتی را قبول کنیم یا نظارت بیش‌تری را بپذیریم؛ اما اجازه نمی‌دهیم قوانینی را به عنوان استثنا بر ایران تحمیل کنند.

عراقچی تاکید کرد که مسیر انتخاب شده در مذاکرات درست است اگر چه سخت و کند است و در این مسیر می‌توان به توافق رسید اگر در طرف مقابل حسن نیت و اراده سیاسی باشد.

معاون وزیر خارجه کشور درباره موضوع تحقیق و توسعه سانتریفیوژها گفت: یکی از خطوط قرمز ما دانش و فن‌آوری ماست و هیچ عاملی نمی‌تواند ما را در این مساله محدود کند و هیچ چیز نمی‌تواند ما را متوقف کند. آن‌ها نمی‌توانند جلوی پیشرفت و علم و فن‌آوری ایران را از جمله در تحقیق و توسعه و همه زمینه‌ها گیرند.

این عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشور درباره طرح موضوع مطالعات ادعایی و فعالیت‌های موشکی با بیان این‌که "بین ابعاد نظامی احتمالی در برنامه هسته‌ای کشور و فعالیت‌های نظامی و دفاعی و موشکی تفکیک است" تاکید کرد: بخش دفاعی کشور هیچ وقت موضوع مذاکرات هسته‌ای نخواهد بود.

وی ادامه داد: برخی سوالات وجود دارد که ادعا می‌شود در گذشته برنامه هسته‌ای ایران، ابعاد نظامی هم داشته است که کذب محض است که با اهداف خاصی طراحی شده است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وظیفه دارد این مساله را بررسی کند و ما هم از آنجایی که به خودمان اطمینان داریم آمادگی همکاری در این زمینه را داریم. اما اگر به این عنوان بخواهد اهداف دیگری دنبال شود یا بازرسی از برخی مکان‌ها صورت گیرد، همواره مورد نگرانی ما بوده است. در عین حال ما با آژانس درباره رفع ابهامات سال گذشته توافقی کردیم و قدم به قدم هم پیش می‌رویم. آخرین موضوع که قدری هم سروصدا کرد درباره چاشنی‌های انفجاری بود و آژانس سوالاتی را مطرح و ما هم پاسخ‌هایی روشن دادیم. درباره برخی از پاسخ‌های ما سوالاتی دارند که دوباره مطرح و پاسخ داده می‌شود و این یک روند عادی است.

عراقچی در پاسخ به این پرسش که برخی رسانه‌های غربی سعی دارند موضوع چاشنی‌های انفجاری را به موضوع توان دفاعی گره بزنند گفت: اینها کاملاً از هم مجزا هستند و ما اجازه نمی‌دهیم سوالات آژانس به مسایل دفاعی ما گره زده شود.

معاون وزیر خارجه در پاسخ به این پرسش که اگر در شش ماه به توافق نهایی نرسیدیم چگونه روند ادامه پیدا می‌کند؟ گفت: چنان چه مذاکرات نیاز به تمدید باشد باید درباره آن مذاکره کنیم. هنوز نه ما و نه 5+1 وارد این مقوله نشدیم و همه مصمم هستند تا قبل از پایان شش ماه به توافق برسند و اگر در چند روز آخر تیرماه ببینم به توافق نمی‌رسیم زمانی را اختصاص می‌دهیم به مذاکراتی که چگونه مذاکرات را برای شش ماه دوم دنبال کنیم و برخی اقدامات فنی که به طور طبیعی نیاز است درباره آن‌ها صحبت شود.

وی درباره صداقت و اراده سیاسی طرف مقابل در مذاکرات گفت: ما هیچ وقت به طرف‌های مقابل خودمان و نیت آن‌ها

خوش‌بین نبودیم و ادامه مذاکرات همواره با بدبینی بوده است. اما این‌که طرف‌های مقابل جدی هستند یا نه اما می‌توانم بگویم نشانه‌ی از جدی نبودن آن‌ها ندیده‌ایم. به دقت همه تحرکات آن‌ها را رصد می‌کنیم و اگر حرکتی حاکی از جدی نبودن آن‌ها باشد روی رفتار ما هم تاثیر می‌گذارد.

این عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشور با اشاره به هماهنگی میان شش کشور درباره حضور وزیران خارجه در مذاکرات بعدی گفت: این احتمال از قبل پیش‌بینی شده است اما در کل انتظار می‌رود که این شش کشور با صدای واحد با ما صحبت کنند و وظیفه این هماهنگی به عهده خانم اشتون است. ما یک نگرانی داریم و آشکار هم اعلام کرده‌ایم؛ درست است که با خانم اشتون مذاکره می‌کنیم، اما هرگز حاضر نیستیم که یک مذاکره را دوبار انجام دهیم که مثلاً یکی از گروه 5+1 با آن چه موافقت می‌شود، یک جانبه مخالفت کند و ما مجبور به مذاکره دوباره شویم. یکی از کشورها در توافق ژنو این کار را انجام داد و ما به خانم اشتون گفتیم که هماهنگی بین خودتان را انجام دهید و معقول نیست که دوباره بر روی چیزی که تفاهم شده دبه دریاورد. بین ژنو 2 تا 3 آن‌ها خودشان را هماهنگ کردند و بعد از تامین نظر ما به مذاکرات بازگشتند و در این دور از مذاکرات هم ما این نگرانی را داریم و خانم اشتون از سوی 5+1 گفت‌وگو می‌کند اما ممکن است در مسیر مذاکره لازم شود تا وزیران خارجه برای اتخاذ تصمیمات سیاسی به مذاکرات وارد شوند.

این عضو تیم مذاکره‌کننده همچنین زمان مذاکرات ایران و 5+1 را 26 تا 30 خردادماه (16 تا 20 ژوئن) اعلام کرد.